ਦ ਬੰਗਾਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀਏਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲੈਂਡ
ਮੋਰਟਗੇਜ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ
ਸ੍ਰੀ ਅਲੋਕ ਕੁਮਾਰ & ਅਨੁਸਾਰ
(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7261)

ਅਕਤੂਬਰ 13, 2022
[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ ਅਤੇ
ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1940: ਐਸ. 95 – ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਢਾਹੁਣ/ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਐਸ. 95(1) ਅਧੀਨ ਇਕ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਸਥ ਨੇ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਢਾਹੁਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਕ ਖਾਸ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਜੀਐਮ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ.1 ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ – ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਵੀ ਇਕ ਮਾਮਲਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਰੈਜੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਯਥਾਵਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ – ਇਸ ਗਤੀਰੋਧ ਦੇ ਚਲਦੇ, ਐਜੀਐਮ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਫਿਰ ਪਹਿਲੇ ਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਸਥ ਕਾਰਵਾਈ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ – ਟਿਕਾਊਪਨ ਦਾ – ਫੈਸਲਾ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ – ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦ ਕਰੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਇਤਵ ਲੈਣ – ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ

ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ, ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ - ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕੱਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ - ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ - ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਐਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗਤ ਲਗਭਗ ਬੀਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਉਦਯਮ ਬਣਾਉਣ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 4]

1.2 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ। "ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਆਪਣੀ ਮੰਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਸਦੀ, ਉਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਲੱਭਣ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ (ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ) ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ

ਵਿਸਥਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਵਿਧਾਇਕਾ ਹੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47 ਅਤੇ 48]

1.3 ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਬੋਚਚ ਹੈ, ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ। ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੰਡਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ "ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ" ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। [ਪੈਰਾ 52]

1.4 ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਵਾਏ ਕੋਈ ਸਵਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਬਲਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪਲਟੇ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਉਹ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ, ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ। [ਪੈਰਾ 531][I]-D-H]

1.5 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ

ਵਪਾਰਕ ਸਮਝ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਇਸ ਸਮਝ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕੱਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। "ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼" ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਡਿਵੈਲਪਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 541][ਆਈ]-ਡੀ-ਡੀ]

1.6 ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਸਮੇਤ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ, ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸੰਘ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇਕਤਾ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਆਮ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਦਾਇਤਵ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੈਤਿਕ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੂਵਮੈਂਟ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 55]

1.7 ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਮਨੁੱਖੀ ਹਸਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ। ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹਸਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਲਹਿਰ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। "ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਸਭ ਅਤੇ ਸਭ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ" ਇਸ ਸਹਿਯੋਗ ਲਹਿਰ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਹਿਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੁਪੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨੇਤਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗੁਣਾਂ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸਾਂਝੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਏਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਲਈ ਭੌਤਿਕ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਲੱਭਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਕੁਮ ਨੈਤਿਕ ਲਹਿਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 56]

1.8 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਬੇਵਜਹ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਸੀਆਸਪਦ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣਿਕ ਖਰਚੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਏਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਚਾਲਿਤ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਮਾਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 57][11]

1.9 ਹੁਣ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। [ਪੈਰਾ 58][111]

ਵਿਪੁਲਭਾਈ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿਲਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (2015) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2015] (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 997; ਦਮਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ (1985) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 670 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1985 ਐਸ.ਸੀ. 973 : [1985] (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 580; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਛੋਕੇਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 681 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1997 ਐਸ.ਸੀ. 1431:[1997] (1) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 380; ਰਤਨ ਚੰਦ ਹੀਰਾ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਅਸਕਰ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. (1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 67 : [1991] (1) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 327 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸੈਡਫੋਰਟ ਕੋਰਟ ਐਸਟੇਟਸ ਬਨਾਮ ਐਸ਼ਰ (1949) 2 ਕੇ.ਬੀ. 481 : (1949) 2 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 155 (ਸੀ.ਏ) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰੇਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਡੈਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਬੈਨੀਅਨ, 6ਵੀਂ ਐਡਨ. 136 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2015] (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 997 ਪੈਰਾ 36 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1985] (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 580 ਪੈਰਾ 45, 53 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1997] (1) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 380 ਪੈਰਾ 45, 53 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1991] (1) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 327 ਪੈਰਾ 51 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7261 2022 ਦੇ.

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 08.08.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 2714 ਦਾ 2014।

ਜੋਯਦੀਪ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਧੀਮਾਨ ਕ੍ਰ. ਸੇਨਗੁਪਤਾ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਕੌਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੌਮੋ ਪਾਲਿਤ, ਅਭਿਗਯ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1940 ('ਐਕਟ 1940' ਲਈ ਛੋਟਾ) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ (ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ, ਅਪੀਲੀ ਪਾਸੇ) ਮਿਤੀ 08.08.2018 ਨੂੰ ਸੀ.ਓ ਨੰਬਰ 2714 ਦੇ 2014 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), 9ਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਲੀਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੱਖਣੀ 24 ਪਰਗਨਾਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ 2009 ਮਿਤੀ 17.04.2014 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਮੈਟਰਿਕਸ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 1945 ਵਿੱਚ ਐਕਟ 1940 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਹੁਣ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 2006 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ, ['ਐਕਟ 2006' ਲਈ ਛੋਟਾ])। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀਏਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੰਗਾਲ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀਏਟ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਕੋਲਕਾਤਾ (ਪੀ.ਓ. ਕੋਲਕਾਤਾ ਜੀ.ਪੀ.ਓ., ਥਾਨ-ਹਾਰੇ ਸਟ੍ਰੀਟ, ਕੋਲਕਾਤਾ) ਸੀ। ਹੁਣ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਨੰਬਰ 1, ਗਰਾਈਹਾਟ ਰੋਡ, ਜੋਧਪੁਰ ਪਾਰਕ, ਪੀ.ਐਸ. ਲੇਕ, ਕੋਲਕਾਤਾ-700068 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ 18.07.1947 ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟਰੱਸਟੀ ਤੋਂ, ਕੇਟੀ ਗ੍ਰਾਹਮ ਵਿਲੀਅਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਤੋਂ, ਲਗਭਗ 80.90 ਏਕੜ ਦੀ ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਦੋ ਭਵਨ ਖਰੀਦੇ। ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਵਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭਵਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭਵਨ ਹੁਣ ਲਗਭਗ 100 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੰਡਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੋਲਕਾਤਾ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 15.07.2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਡਿੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ

ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 1960 ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭਵਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਗਰਾਊਂਡ ਫਲੋਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜੋਧਪੁਰ ਪਾਰਕ ਪੋਸਟ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਿਨ ਕੋਡ 700068 ਹੈ। ਤਬ ਤੋਂ, ਪੋਸਟ ਦਫ਼ਤਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭਵਨ ਖੰਡਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 2001 ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਸਟਰਕਚਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਜਗ੍ਹਾ/ਜਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਰਗਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗੀ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਸੱਦੇ ਸਨ।

7. ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੇਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼') ਨੂੰ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਅੱਗੇ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ 28.04.2002 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 05.05.2002 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਜੋ ਕਿ 05.05.2002 ਨੂੰ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਤੋਂ ਈਮਾਨਦਾਰੀ/ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਸਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੇਗੀ।

8. 22.06.2002 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦਾ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੁਰਾਣੀ ਖੰਡਰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਟਰਕਚਰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵਪਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ।

9. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਰਥਾਤ ਅਲੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ...

ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ

ਦੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 22.10.2002 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ।

10. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1987 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਨਿਯਮ 1987') ਦੇ ਨਿਯਮ 137(2) ਅਨੁਸਾਰ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ 04.12.2002 ਤੋਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਨੇ ਨਿਯਮ 1987 ਦੇ ਨਿਯਮ 137(3) ਅਧੀਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

11. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

12. 14.01.2003 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਥੇ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ:

"a) ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤੈਰਨਾ, ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅਜਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਤੇ, ਜੋ ਕਿ 5.5.2002 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਐਮ/ਐਸ ਹ੍ਰਿਸੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੇਕਰਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਰਨੈਸਟ ਮਨੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਸਨ।"

13. ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 47/ਆਰ.ਸੀ.ਐਸ ਦੇ 2002-03 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਐਕਟ, 1983 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਐਕਟ 1983') ਦੀ ਧਾਰਾ 95(1) ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

14. ਮਧਿਅਸਥ ਨੇ ਮਿਤੀ 21.12.2004 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 47/ਆਰ.ਸੀ.ਐਸ. ਦੇ 2002-03, ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਾਲ, ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ:

"1) ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਵੀਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਰੱਖੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਮੋਟਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ, ਮਿਸ ਹਾਈ ਰਾਈਜ਼ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਮੇਕਰਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ

ਲਿਮਿਟੇਡ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ।

2) ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਾਫ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰਸੀਦ ਮਿਲੇ, ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹਰਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਰ.ਓ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆਕੋਈ ਵੀ ਮਤਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰਨੂੰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੈਸਟਬੰਗਾਲ ਕੋ.ਸੋ. ਨਿਯਮ, 1987 ਦੇ ਨਿਯਮ 149(11) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।"

15. ਮਿਤੀ 21.12.2004 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 15.01.2006 ਨੂੰ ਏ.ਜੀ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 22.06.2002 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਲ ਕੀਤਾ।

16. ਮਿਤੀ 21.12.2004 ਦੇ ਮਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸਮਾਪਨ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿਡੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ05 ਦੇ 2006 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.01.2006 ਦੇ ਮਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਾਲ,ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮਿਤੀ 21.12.2004 ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮਮੀਟਿੰਗ" ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ "ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ"।

17. ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ, ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ2006 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 15.01.2006 ਦੇ ਮਤਾ ਨੂੰਅਸਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 2203 ਦੇ2006 ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 22.01.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮਧਿਅਸਥ ਕੋਲ ਤਾਜ਼ਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਜਸ ਦੀਤਸ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

18. ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗਤੀਰੋਧ ਦੇ ਚਲਦੇ, ਇਹ, ਅੰਤਰਾਲ, ਮਿਤੀ 27.05.2007 ਨੂੰ ਹੋਈ ਏ.ਜੀ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੀ.ਓ.ਟੀ. (ਬਿਲਡ ਆਪਰੇਟ & ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ) ਪਾਰਟਨਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਏ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ।

19. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 27.05.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਤਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

20. ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਹਾਊਸਿੰਗ) ਨੇ 16.06.2011 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦਫਤਰ-ਕਮ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਏ.ਜੀ.ਐਮ ਵਿੱਚ 27.05.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

21.10.2009 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਅਲੀਪੁਰ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19 ਦੀ 2009 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 21.12.2004 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਸੀ ਨੰਬਰ 47ਆਰ.ਸੀ.ਐਸ ਦੇ 2002-03 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 17.04.2014 ਨੂੰ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਸੀ।

22. ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸੀ.ਓ ਨੰਬਰ 2714 ਦੀ 2014 ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਥੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

24. ਮਿਸਟਰ ਜੋਇਦੀਪ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਧਿਨਿਯਮ 2006 ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸਦਸਿਆਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਧਿਨਿਯਮ 2006 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ" ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸਦਸਿਆ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬੰਧਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

25. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੋ ਕਿ ਸਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 21 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 2011 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਨਿਯਮ 2011')

26. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਖਾਸ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਨਾਮਕਰਣ ਦੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ

ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.01.2006 ਦੀ ਮਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16.06.2011 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਹਾਊਸਿੰਗ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ 27.05.2007 ਦੀ ਮਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਢਾਹੁਣ/ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ 27.05.2007 ਦੀ ਮਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 16.06.2011 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਨੁਮਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

27. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕਤਰਫਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭਵਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ "ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ" ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ "ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖਾ ਕੁੱਤਾ" ਦਾ।

28. ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਹਿਦਿਲੀ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭਵਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ

29. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮਿਸਟਰ ਸੌਮੇ ਪਾਲਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੇ, ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

30. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਕੌਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?

31. ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਚੁਕੌਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਹੈ:

"25. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਕਾਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਮ ਦੀ ਸੌਂਪ ਦੇਣਾ, ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਭਾਵਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਭਲੇ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਗਈ ਸੀ।

27. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਤਰਕ, ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਘਟਕ ਦਾ ਮਧਿਆਨਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ ਘਟਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੋਕ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮਿਸ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਮ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣਾ ਸੀ।"

28. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1-ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ 27 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

29. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਛਾਪ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਿਛਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮਿਸ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਘਟਕ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਕ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਮ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੋਧ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ 20 ਮਿਲੀਅਨ ਰੁਪਏ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ) ਕਮਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਧੁਨ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 2006 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਰੀ ਗਈ ਸੀ।**ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮਤਾ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਦੁਹਰਾਓ ਸੀ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਵਾਈਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬੋਤਲ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ-ਦਿੱਖ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਾਲੀ.**

30. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੰਜੂਸੀ

ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਆਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੇਸ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਹੈ, ਵੈਧ ਸੀ।

31. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ। ਚੂੰਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੇਟੈਂਟ ਅਧਿਕਾਰਕਸ਼ੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

32. ਇਸ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਜੋ ਗੱਲ ਭਾਰੀ ਪਈ ਹੈ ਉਹ ਹੈ:

(1) ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਹੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਿਕ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ

(2) ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਪਾਰਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨੋਂ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਐਸਾ ਕਿਉਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ।

33. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਾਂਗੇ। ਐਕਟ 2006 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 28. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਕਾਰ।—ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਸਰਬੋਚ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ ਆਪਣੇ ਸਦੱਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

34. ਨਿਯਮ 2011 ਦਾ ਨਿਯਮ 21 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"21. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ—

(1) ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ, ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।"

35. ਅਸੀਂ ਹੁਣ 15.01.2006 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਮਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਾਂਗੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੇਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਠੇਕਾ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਘਰ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਮ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਮਤਾਂ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਸੁਪਰਸੀਡ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਆਦਿ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇਥੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਿੱਤ ਲਈ ਉਕਤ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ/ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੱਤ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ

36. ਵਿਪੁਲਭਾਈ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿਲਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2015) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਤ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਪਰ ਜਟਿਲ ਸਵਾਲ ਹੈ।"

37. ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਟਰੇਸ ਕੀਤਾ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਅਲਾਇੰਸ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਆਨ ਦ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਆਈਡੈਂਟਿਟੀ ਨੂੰ 23.09.1995 ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟੈਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੇ ਮੈਨਚੈਸਟਰ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। 'ਸਹਿਕਾਰੀ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸੰਘ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੈਚਾਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ-ਮਾਲਕੀਤ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਉਦਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

38. ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਅੱਗੇ 'ਸੱਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ' ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾ ਸਿਧਾਂਤ:

ਸਵੈਚਾਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ — ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਵੈਚਾਨੁਸਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ, ਲਿੰਗ, ਸਮਾਜਿਕ, ਨਸਲੀ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਦੂਜਾ ਸਿਧਾਂਤ:

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੰਤਰਣ — ਸਹਿਕਾਰੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਤੀਜਾ ਸਿਧਾਂਤ:

ਮੈਂਬਰ ਆਰਥਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ—ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂੰਜੀ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੈਂਬਰ ਬਚਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੰਡਦੇ ਹਨ: ਆਪਣੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੈੱਟ ਅੱਪ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵੰਡਣਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਸਹਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ; ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ।

4ਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ:

ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ—ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

5ਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ:

ਸਿੱਖਿਆ, ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ— ਸਹਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ, ਮੈਨੇਜਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਣ। ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ - ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਇ ਨੇਤਾਓਂ - ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

6ਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ:

ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ—ਸਹਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਢਾਂਚਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕਠੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

7ਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ:

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਚਿੰਤਾ— ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨੀਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀਜ਼ ਦੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

39. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਅੰਦੋਲਨ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਦੋਲਨ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵਾਂ ਕੋਲ ਅਸਰਦਾਰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਭਾਗ, ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਚ, 2002 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ 97ਵਾਂ ਸੋਧ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚਾ ਦਿੱਤਾ।

40. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਧੀਨ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਚਛੇਦ 43B ਦਾ ਸਮਾਵੇਸ਼, ਇਸ ਸੋਧ ਨੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਭਾਗ IXB ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤਸਵੀਰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ 97ਵੇਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ 12.01.2012 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ:

"ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ"

1. ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਖੇਤਰ ਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਕਾਸ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਲ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਿਆਪਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰਤਾ ਨੇ ਖਰਾਬ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰੀਤਾ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

"ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ" ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 32 ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫੀ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮਨਵਾਂਛਿਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

3. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ, ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ, ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ (ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਦਾਂਤ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਲੇਖ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਚਾਨਕ ਗਠਨ, ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਵਾਂ ਭਾਗ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਖੋਜਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨਾਮਤ:-

(ਅ) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮੈਂਬਰ-ਕੰਟਰੋਲ, ਮੈਂਬਰ-ਆਰਥਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਚਾਲਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਗਠਨ, ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ;

(ਬ) ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ;

(ਸ) ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ;

(ਦ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਧੀਨਤਾ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ;

(ਈ) ਸਵੈ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਡਿਟ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ;

(ਐਫ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ;

(ਜੀ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਵਧੀਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ;

(ਐਚ) ਹਰੇਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਟ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਜਿਹੜੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ;

(ਆਈ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ।

4. ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਚਾਲਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਗੇ।

5. ਬਿੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

41. 12.01.2013 ਤੱਕ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 97ਵੇਂ ਸੋਧ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਲਈ ਮੁੜ ਸੰਰਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਰਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੇਖ 43B ਅਤੇ 243ZT ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਹੋਏ ਹੋਣ।

42. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1904 ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਯੋਜਿਤ/ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀਆਂ। ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀ ਜੋ ਗਰੀਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਦਖੋਰਾਂ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਸੀ। 1904 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੁਰਾਣੇ ਮਦਰਾਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਜੀਵਰਮ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ, ਇੱਕ ਵੋਟ" ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਚੂੰਕਿ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 8 ਸਾਲ ਬਾਅਦ "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਐਕਟ, 1912" ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੜ੍ਹਾਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

43. 1919 ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ (ਮੌਂਟੇਗੂ ਚੇਲਮਸਫੋਰਡ ਸੁਧਾਰ) ਅਧੀਨ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਕਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬੈਂਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤਿਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਉੱਦਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 2002 ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

44. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ 97ਵੇਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। 1993 ਵਿੱਚ, ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IX ਅਤੇ IXA ਅਧੀਨ 73ਵੇਂ ਅਤੇ 74ਵੇਂ ਸੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਰੀਰ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਾਗ IXB ਅਧੀਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਹੇ ਗਏ ਸੋਧ ਲਈ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ "ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

45. ਮਾਰਚ 2002 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਆਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵਜ਼ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਸਮਾਨਤਾ, ਇਕਤਾ ਅਤੇ ਏਕਜੁਟਤਾ ਨੂੰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ। ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਸੰਸਥਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀ 2012 ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਈ। [ਹਵਾਲਾ : ਪੈਰਾ 39 ਤੋਂ ਪੈਰਾ 45 ਤੱਕ ਇੱਥੇ —**ਇਪੁਹਲਾਲ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ)**]

45A: ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ **ਇਪੁਹਲਾਲ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਵਾਲਾ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਪੁਹਲਾਲ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ)] ਨੇ ਪੈਰਾ 36 ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ 97ਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੋਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 97ਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੋਧ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਿਟੀਸ਼ਨ (ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 166 ਆਫ 2012 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਜੇ.ਬੀ. ਪਰਾਲਵਾਲਰਾ,ਜੇ.) ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (97ਵੇਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2011 ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IXB ਵਿੱਚ ਲੇਖ 243ZH ਤੋਂ 243ZT ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 368(2) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੋਧ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ (97ਵੇਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2011 ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

45B: ਉੱਪਰ ਉੱਲੇਖਿਤ ਗੁਜਰਾਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9108-9109 ਆਫ 2014 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ, ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ, ਗੁਜਰਾਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ IXB ਦੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਭਾਗ IXB ਕੇਵਲ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਰਾਜੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

45C: ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ (97ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2011 ਹੋਵੇਗਾ ਸਥਾਨਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦਕਿ ਉਹੀ ਹੈ ਬਹੁ-ਰਾਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜ।ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਪੁਲਭਾਈ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਵਿਪੁਲਭਾਈ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਪਰ ਇਨਕੁਰੀਅਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਪੁਲਭਾਈ ਐਮ. ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 'ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ' ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਮਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਜੋ ਕਿ (1985) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 670 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1985 ਐਸ.ਸੀ. 973, ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਛੇਦੀਲਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਜੋ ਕਿ (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 681 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1997 ਐਸ.ਸੀ. 1413, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਵਾਬ।

ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

46. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਇਤਵ ਲੈਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲਗਭਗ ਲਾਗਤ ਬੀਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਉਦਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ। ਇਹ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

47. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ। "ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਆਪਣੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ- (ਅ) ਵਿਧਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ (ਬ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਮਾਮਲਾ ਨੰਬਰ 1798 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ 18.10.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਹੋਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ (ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ) ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। (ਦੇਖੋ : ਬੈਨੀਅਨ ਆਨ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਿਟੇਸ਼ਨ ਬਾਈ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਬੈਨੀਅਨ, 6ਵੀਂ ਐਡਨ. 1316)

48. ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਬੈਨੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

“ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੁਕਮ ਹਨ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਿੱਛੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਉਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕੰਮ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਇੱਕ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨੀਤੀ (ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”

(ਦੇਖੋ : ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਿਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੈਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਬੈਨੀਅਨ,6ਵੀਂ ਐਡੀ. 1317)

49. ਡੋਨਾਲਡਸਨ ਜੇ. ਅਨੁਸਾਰ :

“ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ ਉਹ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ

ਦੇ ਨਿਯਮ ਫੀਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗਣਿਤੀ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਕਲਾ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਜ, ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਔਜਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪੋਲਿਸ਼ਰ, ਸੁਧਾਰਕ ਅਤੇ ਚਮਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।"

50. ਸੀਫੋਰਡ ਕੋਰਟ ਐਸਟੇਟਸ ਬਨਾਮ ਐਸ਼ਰ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ (1949) 2 ਕੇਬੀ 481 : (1949) 2 ਆਲ ਈਆਰ 155 (ਸੀਏ) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਰਡ ਡੈਨਿੰਗ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾਂਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ:- (ਕਿਊਬੀ ਪੀਪੀ. 498-99)

"...ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਐਕਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਸੈੱਟਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਜੋ ਉੱਠ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।...ਇੱਕ ਜੱਜ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਬਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ "ਬਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ" ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ... ਘਰੇਲੂ ਰੂਪਕ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ: ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੁਦ ਇਸ ਨਾਲ ਆਏ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦੇ? ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦੇ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਕਰੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

51. ਰਤਨ ਚੰਦ ਹੀਰਾ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਅਸਕਰ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ., ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ [(1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 67], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 17 ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"17. ... ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਅਕਸਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਨਿਆਇਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।"

52. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ, ਜੋ ਸਰਬੋਚਚ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ...

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਲੋੜ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਪਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬਾਈ-ਲਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ “ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ” ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

53. ਹੁਣ ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਲਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਦੇਖੋ: ਦਮਨਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (1985) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 670 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1985 ਐਸ.ਸੀ 973)। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਛੇਬਕੀ ਐਂਪਲਾਇਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 681 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1997 ਐਸ.ਸੀ 1413 ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਵਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਗ੍ਰਹ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ਸ੍ਰੋਤ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬੱਧ ਕਰਨਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਕੇਲੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਰੁਖ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਉਹ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ, ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

54. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਇਸ ਸਮਝ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕੱਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, “ਹਾਈ-ਰਾਈਜ਼” ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

55. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੰਪੂਰਣ ਵਿਧਾਨਿਕ ਢਾਂਚਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਸਮੇਤ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ, ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੈਚਾਰਕ ਸੰਘ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਸੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਧਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇਕਜੁੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਨਤਾ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਆਮ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ। ਇਹ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਦਾਇਤਵ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੂਵਮੈਂਟ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ ਹੈ।

56. ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ। ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਨੈਤਿਕ ਅਧਾਰ. "ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ" ਸਹਿ-ਸਭ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ। ਆਪਰੇਟਿਵ ਅੰਦੋਲਨ. ਇਹ ਲਹਿਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪਰ ਨੇਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਆਰਥਿਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗੁਣ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ ਦਾ, ਠੋਸ ਯਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਝ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਹੈ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਾਭ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਕਸਦ. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਪਹਿਲੂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ: - "ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਨਾਲ, ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਸਮਰਥਨ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਭੌਤਿਕ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਕਰੋ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਲਾਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ, ਪਦਾਰਥਕ ਉੱਨਤੀ ਹੈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਜਿਸਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀਵਨ ਦਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਮਿਆਰ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਬਿਹਤਰ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ; ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਾਹਰੀ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਝਾਨ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ। ਸਹਿਯੋਗ ਅਸਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਟੀਚੇ ਦੇ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਵੇਰਵੇ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚਾ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ ਇਕੱਲੇ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਜੋ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸੁਧਾਰ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੂਡੋ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਜੋ ਸਹਿ- ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਆਪਰੇਟਿਵ ਅਸੂਲ. ਅੰਦੋਲਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਬਦਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਥਿਊਰੀ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਆਫ਼ ਕੋ- ਦੇ ਪੰਨੇ 5 ਅਤੇ 6 ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਨ, ਭਾਗ 1. ਸਹਿ- ਸੰਚਾਲਨ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਢੰਗ ਹੈ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਵਜੋਂ. ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦਿਹਾਤੀ ਕਰਜ਼ਾਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ, ਵੰਡ, ਬੈਂਕਿੰਗ, ਸਪਲਾਈ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਬੀਮਾ। ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਭਾਗ 1 ਪੰਨਾ 2।

57. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਝੁਕਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਬੇਵਜਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣਿਕ ਖਰਚੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਖਰਚੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਚਾਲਿਤ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਮਾਉਣਾ

ਹੈ।

58. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਆਮ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਖੰਡਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

59. ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

60. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
(ਸਹਾਇਕ: ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਜੈਨ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate